
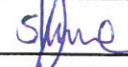

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	1/14

Egzemplarz: 0

	Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował:	Zastępca Kierownika TW	Grzegorz Chrut	24.03.2022	
Sprawdził:	Pełnomocnik ds. ZSZ	Paulina Sapińska-Szwed	24.03.2022	
Zatwierdził:	Prezes	Hanna Jażdżyk	24.03.2022	
DOKUMENT JEST WŁASNOŚCIĄ PGK „ŻYRARDÓW” SP. Z O. O. ŻADNA CZĘŚĆ NIE MOŻE BYĆ KOPIOWANA BEZ ZGODY ZARZĄDU SPÓŁKI				

KARTA ZMIAN

Nr zmiany	Data	Strona	Temat zmiany	Podpis

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG	Wydanie	1	
		Zmiana	0	
		Strona/Strony	3/14	

Spis treści:	
1.	Cel
2.	Zakres procedury
3.	Terminologia
4.	Odpowiedzialność i kompetencje
5.	Opis postępowania
6.	Ryzyka i szanse
7.	Zapisy
8.	Dokumenty związane
9.	Formularze
10.	Załączniki
11.	Rozdzielnik

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	4/14

1. Cel

Przedmiotem instrukcji jest określenie zasad organizacji i oznakowania prac prowadzonych w pasach drogowych dróg publicznych, w przypadku kiedy nie ma możliwości zastosowania zatwierdzonego projektu organizacji ruchu (dotyczy zazwyczaj awarii).

2. Zakres procedury

Instrukcja dotyczy wszystkich pracowników prowadzących prace w obrębie pasa drogowego dróg publicznych.

Instrukcja określa metody zabezpieczenia i oznakowania prac prowadzonych w obrębie pasa drogowego w przypadku kiedy nie ma możliwości zastosowania zatwierdzonego projektu organizacji ruchu (awarie).

3. Terminologia

Droga - budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym.

Organ zarządzający ruchem - Organem zarządzającym ruchem są dla dróg:

- 1) wojewódzkich - Marszałek Województwa,
- 2) powiatowych - Starosta,
- 3) gminnych - Prezydent.

W granicach miast na prawach powiatu zarządcą ruchu na wszystkich drogach publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta.

Organizacja ruchu - rozumie się przez to, mające wpływ na ruch drogowy:

- 1) geometrię drogi i zakres dostępu do drogi,
- 2) sposób umieszczania znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu,
- 3) zasady i sposób działania sygnalizacji, znaków świetlnych, znaków o zmiennej treści i innych zmiennych elementów.

Pas drogowy - wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.

Ulica - droga na terenie zabudowanym lub przeznaczonym do zabudowy zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w której ciągu może być zlokalizowane torowisko tramwajowe.

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG	Wydanie	1	
		Zmiana	0	
		Strona/Strony	5/14	

4. Odpowiedzialność i kompetencje

Kierownik, zastępca kierownika Zakładu odpowiadają za:

- Zapewnienie niezbędnych środków do prowadzenia prac i poprawnego oznakowania w terenie

Pracownicy Zakładu Wodociągów i Laboratorium/ Kanalizacji odpowiadają za:

- Poprawne oznakowanie miejsca pracy zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji i odnotowanie tej czynności w formularzu „Rejestr awarii”
- Zachowanie szczególnej ostrożności przy wykonywaniu prac na drogach
- Niezwłoczne poinformowanie Kierownika/zastępcy Kierownika Zakładu o nietypowych zdarzeniach na miejscu wykonywania prac.

5. Opis postępowania

1.1. Wymagania kwalifikacyjne i zdrowotne

Pracownicy kierujący ruchem w związku z wprowadzoną organizacją ruchu muszą być:

- 1) przeszkoleni w zakresie kierowania ruchem drogowym i posiadać stosowne uprawnienia, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
- 2) przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- 3) zapoznani z przepisami o ruchu drogowym.

4.2 Wyposażenie osobiste

Pracownik kierujący ruchem powinien posiadać:

- 1) ubranie robocze,
- 2) obuwie robocze,
- 3) tarczę do kierowania ruchem (tzw. lizak), a w warunkach niedostatecznej widzialności – latarkę wyposażoną w światło czerwone i zielone.
- 4) Narzutkę ostrzegawczą o barwie fluorescencyjnej pomarańczowoczerwonej, z żółtymi pasami z materiału odbłaskowego co najmniej klasy 2 oraz nadrukiem koloru czarnego lub granatowego na plecach i z przodu o treści: „KIEROWANIE RUCHEM”. Wzór narzutki ostrzegawczej:

4.3. Organizacja pracy

Drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie *ustawy o drogach publicznych* do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	6/14

przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie:

- 1) **drogi wojewódzkie** - stanowiące własność właściwego samorządu województwa i zarządzane przez zarządy dróg wojewódzkich,
- 2) **drogi powiatowe** - stanowiące własność właściwego samorządu powiatu i zarządzane przez zarządy dróg powiatowych lub wydziały starostw powiatowych,
- 3) **drogi gminne** - stanowiące własność właściwego samorządu gminy i zarządzane przez urzędy gmin.

Odrębne zasady obowiązują drogi na terenie miast na prawach powiatów Żyrardowskich, gdzie drogi wszystkich kategorii (za wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych) podlegają samorządom tychże miast.

Ulice leżące w ciągu dróg o danych kategoriach należą do tej samej kategorii, co te drogi.

Drogi niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, w szczególności drogi w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców, place przed dworcami kolejowymi, autobusowymi i portami oraz pętle autobusowe, są drogami wewnętrznymi.

Budowa, przebudowa, remont, utrzymanie, ochrona i oznakowanie dróg wewnętrznych oraz zarządzanie nimi należy do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana droga, a w przypadku jego braku - do właściciela tego terenu.

4.4 Oznakowanie pojazdów wykonujących czynności na drodze

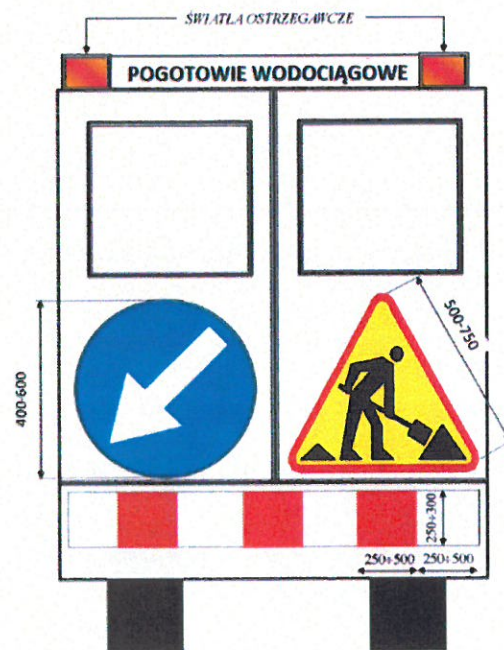
Pojazdy wykonujące czynności w obrębie jezdni powinny być wyposażone w światła ostrzegawcze (błyskowe) koloru pomarańczowego. Wyposażeniem dodatkowym mogą być znaki magnetyczne, przytwierdzone czasowo na karoserię pojazdów, C-9 (nakaz jazdy z prawej strony znaku) lub C-10 (nakaz jazdy z lewej strony znaku) lub , A-14 (roboty na drodze).

4.5 Kierowanie ruchem podczas zajęcia pasa drogowego

Znaczenie poleceń i sygnałów podawanych przez osoby kierujące ruchem określają przepisy w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu.

Polecenia i sygnały powinny być jednoznaczne i zrozumiałe dla osób, dla których są przeznaczone. Sygnały lub polecenia uprawniona osoba podaje za pomocą tarczy do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności - latarki wyposażonej w światło czerwone i zielone.

Kierujący ruchem daje sygnały za pomocą postawy i ruchu rąk:

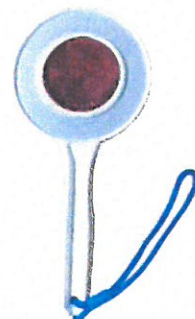
	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	7/14

- 1) Postawa, w której kierujący ruchem jest zwrócony bokiem do nadjeżdżających pojazdów, oznacza zezwolenie na wjazd na skrzyżowanie lub odcinek drogi za osobą kierującą ruchem, a dla pieszych - zezwolenie na wejście na jezdnię.
- 2) Postawa, w której kierujący ruchem jest zwrócony przodem lub tyłem do nadjeżdżających pojazdów, oznacza zakaz wjazdu na skrzyżowanie lub odcinek drogi za osobą kierującą ruchem, a dla pieszych - zakaz wejścia na jezdnię.
- 3) Podniesienie ręki do góry przez osobę kierującą ruchem oznacza mającą nastąpić zmianę dotychczas dawanego sygnału. Dla uczestników ruchu, dla których ruch był zamknięty, oznacza, że za chwilę będzie dawany sygnał oznaczający zezwolenie na wjazd lub wejście, a dla uczestników ruchu, dla których ruch był otwarty, oznacza, że za chwilę będzie dawany sygnał zakazujący wjazdu lub wejścia.
- 4) Ręka osoby kierującej ruchem wyciągnięta poziomo, poprzecznie do kierunku jazdy zbliżających się pojazdów, oznacza zakaz wjazdu na skrzyżowanie lub odcinek drogi za osobą kierującą ruchem.

Sygnał oznaczający nakaz zatrzymania pojazdu jest dawany:

- 1) w warunkach dostatecznej widoczności - tarczą do zatrzymywania pojazdów,
- 2) w warunkach niedostatecznej widoczności - tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym albo latarką ze światłem czerwonym.

Tarcza do zatrzymywania pojazdów ma kształt czerwonego koła z białym obrzeżem.

4.6 Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- 1) Uporządkować miejsce pracy i przywrócić zajmowany odcinek pasa do poprzedniego stanu użyteczności.
- 2) Zdemonstować oznakowania i zabezpieczenia.

4.7 Czynności zabronione

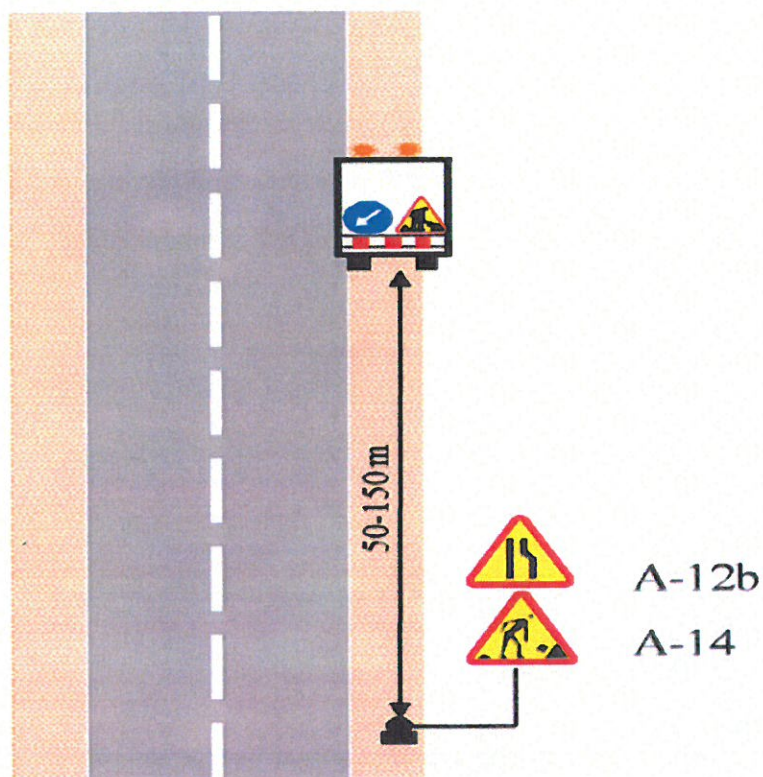
Zabrania się:

- 1) Dopuszczania do kierowania ruchem osób nieprzeszkolonych.
- 2) Zmiany oznakowania i zabezpieczenia robót zatwierdzonych przez organ zarządzający ruchem, jeśli takowy plan organizacji ruchu uzgodniono w ramach wykonywania robót w pasie drogowym.

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	8/14

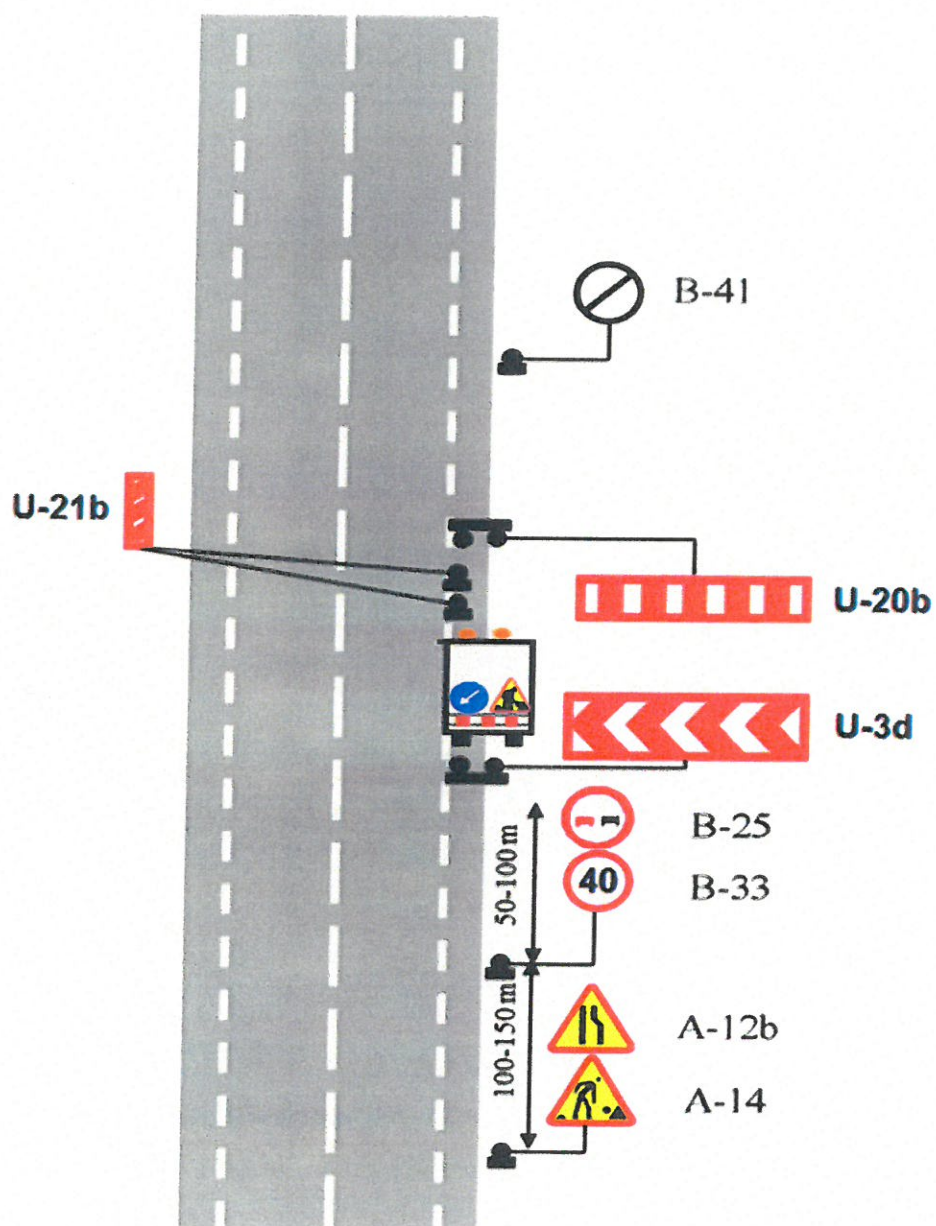
5 Oznaczenie prowadzenia prac w terenie:

5.1 Oznakowanie podczas prowadzenia prac przy zajęciu pobocza gruntowego

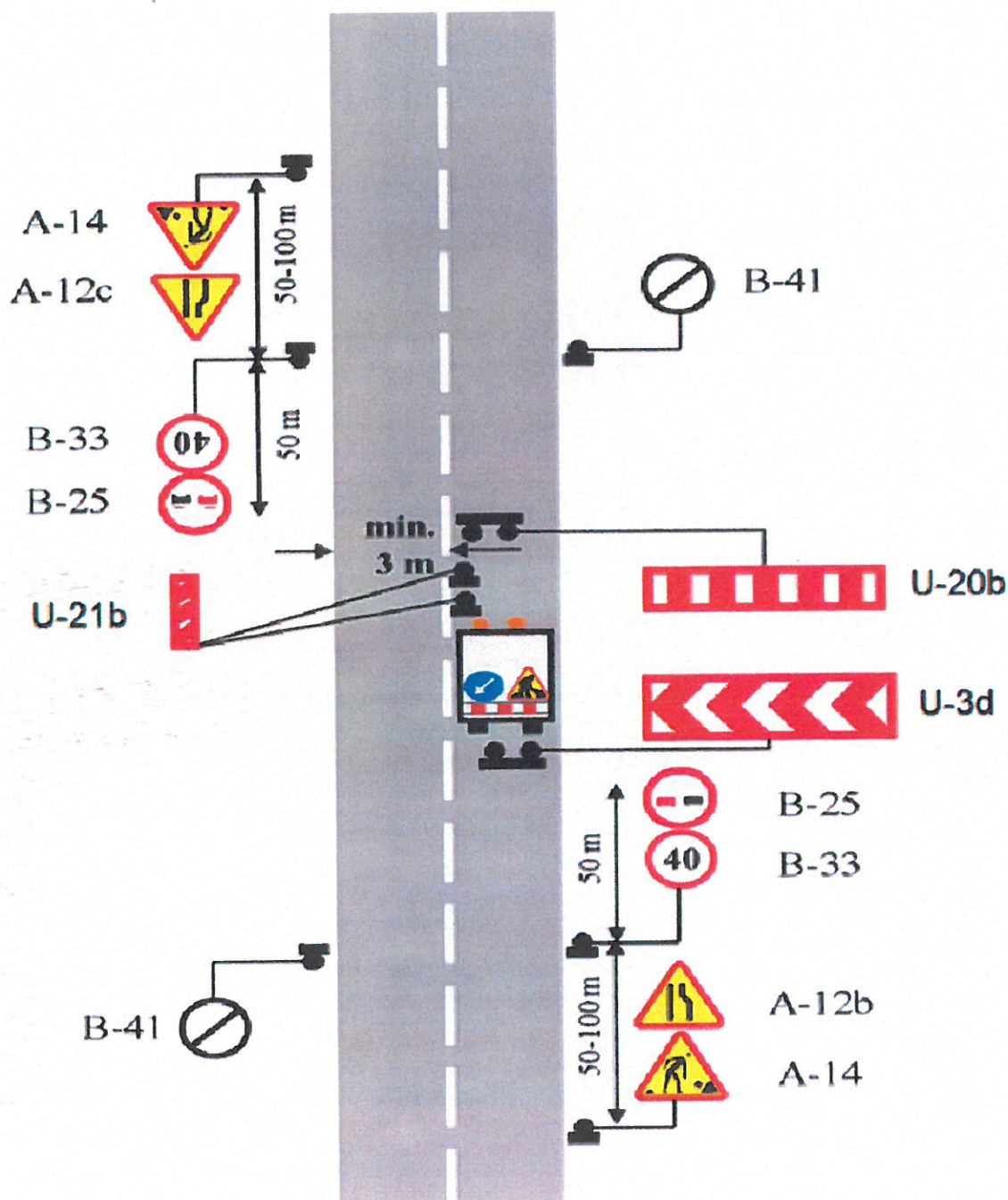
	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	9/14

5.2 Oznakowanie podczas prowadzenia prac przy zajęciu pobocza utwardzonego/bitumicznego

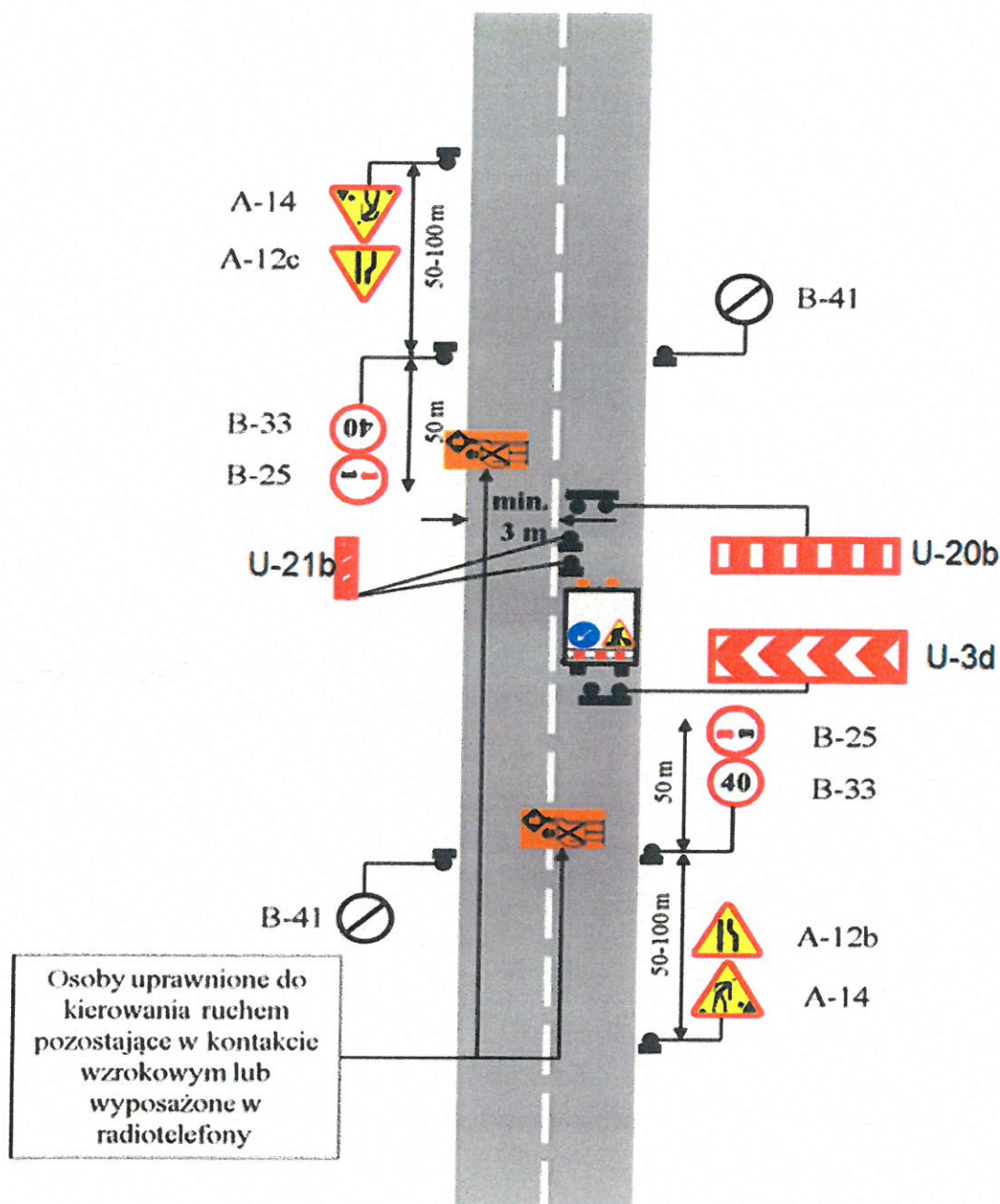
	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	10/14

5.3 Oznakowanie podczas prowadzenia prac przy zajęciu jednego pasa ruchu przy natężeniu ruchu poniżej 200 samochodów na godzinę, lub warunkach dobrej widoczności.

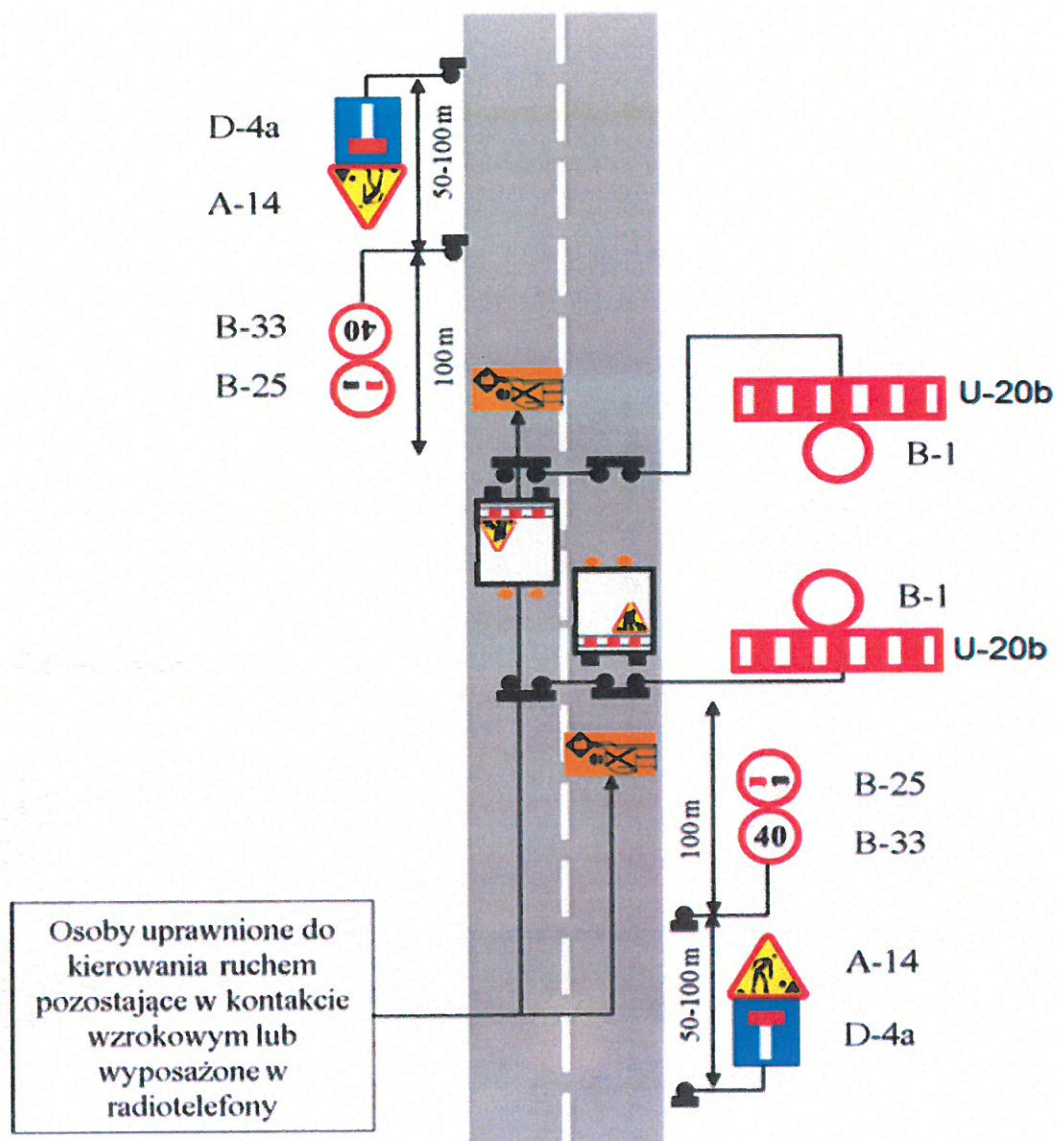
	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	11/14

5.4 Oznakowanie podczas prowadzenia prac przy zajęciu jednego pasa ruchu przy natężeniu ruchu powyżej 200 samochodów na godzinę, lub warunkach ograniczonej widoczności (np. luki)

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	12/14

5.5 Oznakowanie podczas prowadzenia prac przy zamknięciu jezdni

	INSTRUKCJA		ISO 9001:2008; ISO 14004:2004	
			IS-7.5-02-02/03	
	INSTRUKCJA PROWADZENIA I OZNAKOWANIA PRAC WYKONYWANYCH W PASACH DRÓG		Wydanie	1
			Zmiana	0
			Strona/Strony	13/14

6. Ryzyko i szanse

Działanie	Potencjalny błąd	Skutek	Potencjalna przyczyna	Sposób kontroli	Prawdopodobieństwo wystąpienia błędu - Ryzyko (P)	Ocena skutku(S)	Ocena ryzyka Iloczyn PiS	
							PKT.	OPISOWO
Usuwanie awarii w pasie drogowym	Niezasosowanie się uczestników ruchu do umieszczonych znaków	Możliwość spowodowania wypadku	Nieodpowiedzialność	Brak	1	5	5	Poziom akceptowalny
Usuwanie awarii w pasie drogowym	nieprowidłowe rozmieszczenie znaków	Możliwość spowodowania wypadku	Pospiech	Weryfikacja osoby nadzorującej poprawności ustawienia znaków	1	5	5	Poziom akceptowalny

Szansa procesu

Działanie	Szansa
Zabezpieczenie miejsca awarii zgodnie z procedurą	Rozwiązywanie problemów bezpiecznie i w krótkim czasie
Szkolenie pracowników	Wiedza, która posłuży do bezpiecznego działania
Usunięcie awarii	Zadowolony klient

7. Zapisy.

Nazwa zapisu	Odpowiedzialny za przechowywanie	Okres przechowywania, co najmniej
Rejestr awarii	Kierownik/Za-ca Kierownika	3 lata

8. Dokumenty związane

- PS-4.2.3-01 - „Nadzór nad dokumentami i danymi ZSZ”
- PS-4.2.4-01 - „Nadzór nad zapisami dotyczącymi ZSZ”
- PS-8.3-01 - „Nadzór nad niezgodnością”
- PS-8.5.2.-01 - „Działania korygujące”

14/14

[illegible]